Міністерство освіти і науки України НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра прикладної математики

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ

з дисципліни "Бази даних та інформаційні системи"

на тему: Електронна залікова книжка

Студента IV курсу, групи КМ-51 напряму підготовки 6.040301 — прикладна математика Телеш О.В.

Викладач: ст вик. ТЕРЕЩЕНКО І.О.

Оцінка: ___ балів

3MICT

ВСТУП	3
1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ	4
2 ОСНОВНА ЧАСТИНА	5
2.1 Діаграма концептуальної моделі	5
2.2 Діаграма логічної та фізичної моделей	6
2.3 Діаграма ієрархії процесів	8
2.4 Бізнес правила	9
2.5 Опис процесів	10
2.6 Класи даних	14
2.7 Use case	16
2.8 Use case сценарії	17
2.9 Прототип екранних форм	23
ВИСНОВКИ	27

ВСТУП

У сучасній Україні дуже актуальної ϵ проблема введення електронного документообігу. Це питання не могло не торкнутись і такої фундаментальної речі для кожного студента як залікова книжка.

На даний момент залікова книжка існує лише в паперовому вигляді, що несе з собою ряд проблем. Наприклад, викладачі заповнюють залікову книжку вручну, окремо кожному студенту, що веде до перевантаження викладачів паперовою роботою. Це потребує часу, а отже він витрачається не ефективно, на запис однієї і тієї ж інформації. Також виникають проблеми, коли по деякій причині у студента немає фізичної копії заліковки (наприклад, забув удома або загубив).

Через це, дана проблема варта розгляду.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ

Мета данного проекту полягає в оптимізації процесу моніторингу навчального процесу та розвантаженні викладачів від паперової роботи.

Ключові рішення для усунення недоліків теперішнього рішення:

- Доступ до залікової не залежить від місцезнаходження її фізичної копії
- Автоматичне заповнення залікової вибраним студентам
- Можливість збирати і переглядати статистичні дані щодо успіхів студента

Також сформулюємо завдання проекту наступним чином.

- 1) Створити працюючу модель електронної залікової книжки.
- 2) Зробити інтерфейс користувача простим, зрозумілим та зручним.
- 3) Надати можливість користувачам не лише переглядати власні результати, а й статистику по ним.

2 ОСНОВНА ЧАСТИНА

2.1 Діаграма концептуальної моделі

Для даної роботи була розроблена концептуальна модель системи. Вона зображена на рисунку 2.1.1.

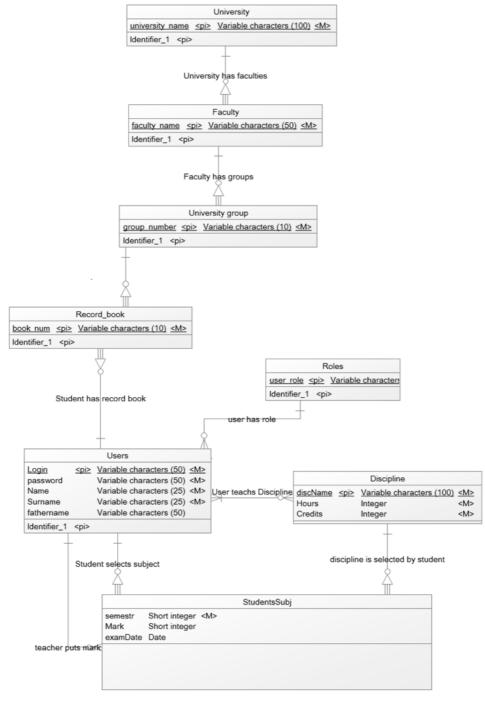

Рисунок 2.1.1. – Діаграма концептуальної моделі

2.2 Діаграма логічної та фізичної моделей

На основі концептуальної моделі були створені логічна та фізична моделі. Їх показано на рисунках 2.2.1 та 2.2.2.

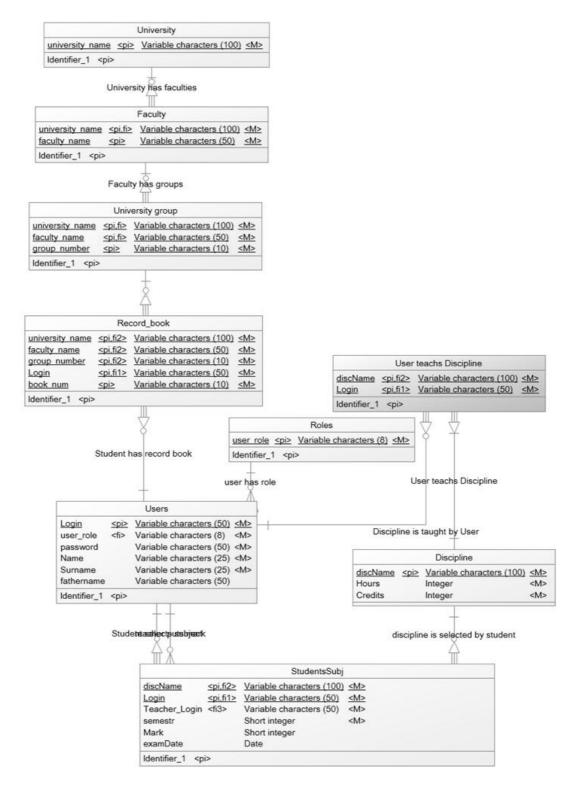

Рисунок 2.2.1. – Діаграма логічної моделі

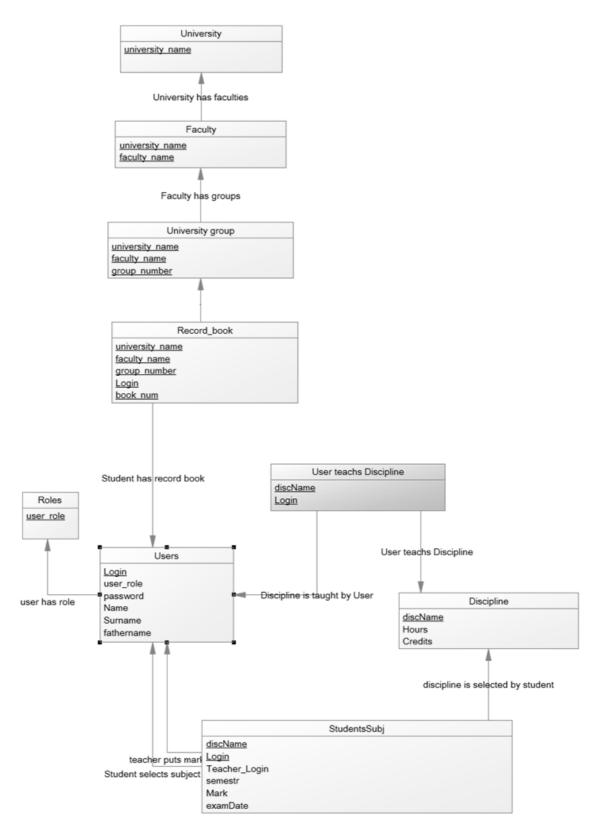

Рисунок 2.2.2. – Діаграма фізичної моделі

2.3 Діаграма ієрархії процесів

Для даної проблемної області були обрані такі процеси і сформована їх ієрархія, зображена на рисунку 2.3.1.

Рисунок 2.3.1.а – Діаграма ієрархії процесів

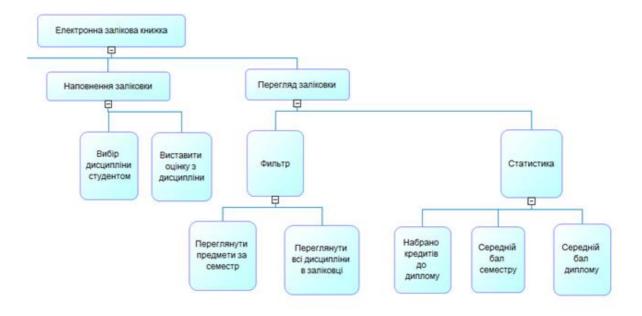

Рисунок 2.3.1.b – Діаграма ієрархії процесів

2.4 Бізнес правила

Проаналізувавши проблемну область, були розроблені такі бізнес правила.

- 1. Лише користувач, що ϵ в списку викладачів з дисципліни, може виставити за неї оцінку.
- 2. Лише користувач, що належить до одного навчального закладу і факультету, що і студент, може виставити йому оцінку.
- 3. Лише адміністратор може додати нового користувача або дисципліну.
- 4. Лише зареєстрований та авторизований користувач може переглянути дисципліни та статистику.
- 5. Лише викладач може обрати дисципліну для студента.
- 6. Номер залікової ϵ унікальним і може бути відсутнім, але лише у випадку коли користувач ϵ викладачем і не ϵ студентом.
- 7. Користувач може переглянути лише свої дисципліни та статистику.
- 8. Поточним для користувача вважається семестр, що має обрані, але не оціненені дисципліни.
- 9. Виставити оцінку можна лише за попередньо обрану дисципліну.
- 10. Виставлена оцінка більше або дорівнює 60. Інші значення не приймаються.

2.5 Опис процесів

Процеси, що будуть мати місце в даній роботі детально описано в Таблицях 2.5.1 - 2.5.10 за такими критеріями, як сутність та атрибути, з якими працює процес, сам функціонал процесу та зміни в системі, що відбуваються після завершення роботи процесу.

Назва процесу:	Додати користувача до системи
Сутності:	Користувач
Вхідні атрибути	Користувач(ім'я, прізвище, навчальний заклад,
сутності:	факультет, номер залікової книжки)
Опис функціоналу:	Додається новий Користувач з вказаними
	параметрами.
Змінені атрибути	Створюється новий екземпляр сутності Користувач(ім'я,
сутності:	прізвище, навчальний заклад, факультет, номер залікової
	книжки).

Таб. 2.5.1. Опис процесу «Додати користувача до системи»

Назва процесу:	Додати дисципліну
Сутності:	Дисципліна
Вхідні атрибути	Дисципліна(назва, кількість годин, кількість кредитів,
сутності:	список викладачів)
Опис	Створюється нова Дисципліна, що містить в собі назву нової
функціоналу:	дисципліни, кількість годин, відведених на її вивчення та
	кількість кредитів за цю дисципліну, а також користувачів,
	що ϵ викладачами даної дисципліни.
Змінені атрибути	Створюється новий екземпляр сутності Дисципліна(назва,
сутності:	кількість годин, кількість кредитів, список викладачів).

Таб.2.5.2. Onис процесу «Додати дисципліну»

Назва процесу:	Авторизація користувача в системі
Сутності:	Користувач
Вхідні атрибути	Користувач(логін, пароль)
сутності:	
Опис	Введені логін та пароль перевіряються на правильність,
функціоналу:	згідно з тими, що зберігаються в системі. Якщо все
	правильно, користувач успішно авторизується і з'являється
	повідомлення «Вітаю, (ім'я та прізвище користувача)». Якщо
	введений логін відсутній у системі з'являється повідомлення
	«Такого користувача не існує». Якщо логін та пароль не
	співпадають з наявними в системі з'являється повідомлення:
	«Неправильно введений пароль».
Змінені атрибути	Процес не змінює атрибути сутності
сутності:	

Таб.2.5.3. Опис процесу «Авторизація користувача в системі»

Назва процесу:	Вибір дисципліни студентом
Сутності:	Дисципліна студента, Користувач, Дисципліна
Вхідні атрибути	Користувач(ім'я, прізвище), Дисципліна(назва),
сутності:	Дисципліна студента(студент, назва дисципліни)
Опис	Створюється нова Дисципліна студента, що містить назву
функціоналу:	Дисципліни і ім'я та прізвище студента, який відвідує
	дану дисципліну.
Змінені атрибути	Створюється новий екземпляр сутності Дисципліна
сутності:	студента(студент, назва дисципліни).

Таб.2.5.4 . Опис процесу « \overline{B} ибір дисципліни студентом»

Назва процесу:	Виставити оцінку
Сутності:	Дисципліна студента, Користувач(Прізвище)
Вхідні	Дисципліна студента (студент, назва дисципліни, оцінка,
атрибути	екзаменатор, дата)
сутності:	
Опис	Вказана оцінка виставляється студенту за вказаний предмет.
функціоналу:	Прізвище користувача, що виставив оцінку відмічається в
	полі екзаменатор. В полі дата фіксується поточне число,
	місяць і рік. Після цього з'являється повідомлення для
	користувача: «Ви виставили студенту (студент) за предмет
	(назва дисципліни), оцінку (оцінка)».
Змінені	Дисципліна студента(оцінка, екзаменатор, дата).
атрибути	
сутності:	

Таб. 2.5.5. Опис процесу «Виставити оцінку»

Назва процесу:	Переглянути предмети за семестр
Сутності:	Дисципліна студента, Користувач
Вхідні атрибути сутності:	Дисципліна студента (студент, назва дисципліни, семестр, оцінка, екзаменатор, дата), Користувач (ім'я, прізвище)
Опис	Виводяться ті дисципліни користувача, в яких семестр
функціоналу:	збігається з заданим, та дані про них (назва дисципліни,
	оцінка, екзаменатор, дата). За замовчуванням, заданий
	семестр – поточний.
Змінені	Процес не змінює атрибути сутності.
атрибути	
сутності:	

Таб.2.5.6. Onuc процесу «Переглянути предмети за семестр»

Назва процесу:	Переглянути всі дисципліни в заліковці
Сутності:	Дисципліна студента, Користувач
Вхідні атрибути	Дисципліна студента(студент, назва дисципліни, оцінка,
сутності:	екзаменатор, дата), Користувач(ім'я, прізвище)
Опис функціоналу:	Виводяться дисципліни користувача та дані про них
	(назва дисципліни, оцінка, екзаменатор, дата).
Змінені атрибути	Процес не змінює атрибути сутності.
сутності:	

Таб. 2.5.7. Опис процесу «Переглянути всі дисципліни в заліковці»

Назва процесу:	Набрано кредитів до диплому
Сутності:	Користувач, Дисципліна студента, Дисципліна
Вхідні атрибути	Користувач(ім'я, прізвище), Дисципліна студента(студент,
сутності:	назва дисципліни, оцінка), Дисципліна(назва, кількість
	кредитів)
Опис	Вибираються ті дисципліни користувача, в яких
функціоналу:	виставлена оцінка. В цих дисциплінах вибирається
	значення кількості кредитів. Сума цих значень виводиться
	користувачеві.
Змінені	Процес не змінює атрибути сутності.
атрибути	
сутності:	

Таб.2.5.8. Onuc процесу «Набрано кредитів до диплому»

Назва процесу:	Середній бал семестру
Сутності:	Користувач, Дисципліна студента
Вхідні	Користувач(ім'я, прізвище), Дисципліна студента(студент,
атрибути	назва дисципліни, семестр, оцінка)
сутності:	
Опис	Вибираються ті дисципліни користувача, в яких виставлена
функціоналу:	оцінка і значення атрибуту семестр збігається з заданим. За
	замовчуванням, заданий семестр – поточний. Серед
	вибраних дисциплін визначається середнє значення
	атрибуту оцінка. Це значення виводиться користувачеві.
Змінені	Процес не змінює атрибути сутності.
атрибути	
сутності:	

Таб. 2.5.9. Onuc процесу «Середній бал семестру»

Назва процесу:	Середній бал диплому
Сутності:	Користувач, Дисципліна студента
Вхідні атрибути	Користувач(ім'я, прізвище), Дисципліна студента(студент,
сутності:	назва дисципліни, оцінка)
Опис	Вибираються всі дисципліни користувача, в яких
функціоналу:	виставлена оцінка. Серед них визначається середнє
	значення атрибуту оцінка. Це значення виводиться
	користувачеві.
Змінені	Процес не змінює атрибути сутності.
атрибути	
сутності:	

Таб.2.5.10 . Опис процесу «Середній бал диплому»

2.6 Класи даних

Для даної роботи основними ε три класи даних. Їх детальний огляд зображено на Таблицях 2.6.1-2.6.3.

Сутність	Користувач	
Опис сутності	Зберігає дані про користувача системи	
Атрибути	Опис атрибуту	Пов'язана сутність з атрибутом
Ім'я	Ім'я користувача	-
Прізвище	Прізвище користувача	-
Навчальний заклад	Назва навчального закладу, де навчається або працює користувач	
Факультет	Назва факультету, де навчається або працює користувач	-
Номер залікової книжки	Номер залікової студента. Може бути пустим, але лише у випадку коли користувач є викладачем і не є студентом.	
Логін	Унікальний логін користувача для входу в систему.	-
Пароль	Власний пароль користувача для входу в систему.	

Таб. 2.6.1. Класи даних - Користувач

Сутність	Дисципліна	
Опис сутності	Зберігає дані про навчальну дисципліну	
Атрибути	Опис атрибуту	Пов'язана сутність з атрибутом
Назва	Унікальна назва навчальної дисципліни	-
Кількість годин	Кількість годин, що відводиться на вивчення дисципліни	-
Кількість кредитів	Кількість кредитів, що дається за дисципліну	-
Список викладачів	Список користувачів, що є викладачами з цієї дисципліни.	Користувач(ім'я, прізвище)

Таб. 2.6.2. Класи даних - Дисципліна

Сутність	Дисципліна студента	
Опис сутності	Зберігає дані про дисципліни, що відвідував студент, та виставлені за них бали.	
Атрибути	Опис атрибуту	Пов'язана сутність з атрибутом
Студент	Ім'я та прізвище студента, який відвідує дисципліну	Користувач(ім'я, прізвище)
Назва дисципліни	Назва предмету, що відвідує користувач	Дисципліна(назва)
Семестр	Семестр, в якому проходить навчання з даного предмету	=
Оцінка	Оцінка в 100-бальній системі, яку отримав студент за дисципліну	-
Екзаменатор	Користувач (викладач), що виставив оцінку.	Користувач(Прізвище)
Дата	Дата виставлення оцінки	-

Таб. 2.6.3. Класи даних - Дисципліна студента

2.7 Use case

Функціонал, доступний користувачу зображено на рисунку 2.7.1 у вигляді Use case діаграми. На даній діаграмі відображено діапазон дій для універсального користувача. На практиці, можливості користувачів будуть відрізнятися залежно від рівня доступу.

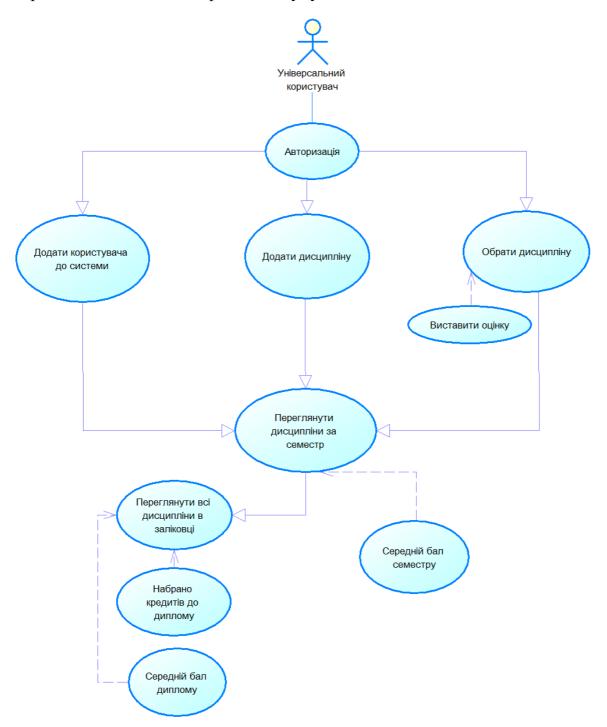

Рисунок 2.7.1 – Use case діаграма для універсального користувача

2.8 Use case сценарії

Use case були описані відповідно до Use case діаграми в таблицях 2.8.1 – 2.8.10. В них зазначено початковий та кінцевий результат дії, а також кроки, необхідні для її виконання.

Актори	Користувач, Система
Мета	Користувач: увійти в систему і почати роботу. Система: ідентифікувати користувача і його права.
Передумови	_

Успішний сценарій:

- 1. Користувач запускає систему. Система починає нову сесію користувача, просить ввести логін та пароль.
- 2. Користувач вводить логін та пароль.
- 3. Система перевіряє логін та пароль.
- 4. Система інформує користувача що до успішної авторизації.

Результат	Користувач є авторизованим.
-----------	-----------------------------

Таб. 2.8.1. Сценарій для кейсу «Авторизуватися»

Актори	Адміністратор, система
Мета	Додати нового користувача системи.
Передумови	Користувач є авторизованим як адміністратор.

- 1. Адміністратор обирає «Додати нового користувача до системи». Система пропонує ввести дані про користувача.
- 2. Адміністратор вводить дані про користувача.
- 3. Система перевіряє дані на валідність та унікальність.
- 4. Система повідомляє адміністратора, що новий користувач доданий.

Результат	В системі з'являється новий користувач.

Таб. 2.8.2. Сценарій для кейсу «Додати нового користувача»

Актори	Адміністратор, система
Мета	Додати нову навчальну дисципліну.
Передумови	Користувач ϵ авторизованим як адміністратор.

Успішний сценарій:

- 1. Адміністратор обирає «Додати нову навчальну дисципліну». Система пропонує ввести дані про дисципліну.
- 2. Адміністратор вводить дані про дисципліну.
- 3. Система перевіряє дані на валідність та унікальність і пропонує обрати користувачів, що ϵ викладачами.
- 4. Адміністратор вводить користувачів, що є викладачами даної дисципліни.
- 5. Система перевіряє наявність в системі даних користувачів і за необхідності змінює їх права на права викладача.
- 6. Система повідомляє адміністратора, що нова додана.

Результат	В системі з'являється нова дисципліна.
	В системі у деяких користувачів змінюються права на
	права викладача.

Таб. 2.8.3. Сценарій для кейсу «Додати нову дисципліну»

Актори	Викладач, Система
Мета	Зв'язати користувачів-студентів з навчальною дисципліною
Передумови	Користувач авторизований як викладач; в системі наявна хоча б одна дисципліна.

- 1. Викладач натискає «Вибрати дисципліну студенту». Система просить обрати дисципліну зі списку.
- 2. Викладач обирає дисципліну. Система просить ввести ім'я та прізвище студента, якому необхідно обрати дисципліну.
- 3. Викладач вводить ім'я та прізвище студента.
- 4. Система перевіряє чи є даний користувач в системі і створює нову Дисципліну студента.
- 5. Система повідомляє викладача про успішне виконання операції.

Результат	В системі з'являється нова Дисципліна студента з
	незаповненими полями «оцінка», «екзаменатор», «дата».

Таб. 2.8.4. Сценарій для кейсу «Вибрати дисципліну студенту»

Актори	Викладач, Система
Мета	Виставити оцінку студену за навчальну дисципліну
Передумови	Користувач авторизований як викладач; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що не є повністю заповненою; викладач належить до того ж навчального закладу і факультету, що і студент; викладач є в списку викладачів дисципліни.
дисципл 2. Виклада	енарій: ач обирає «Виставити оцінку». Система пропонує обрати піну та студента. ач обирає дисципліну та студента. Система пропонує ввести
4. Система Дисцип:	ач вводить оцінку. а перевіряє, що оцінка не менша 60. Система заповнює поля ліни студента: «оцінка» - введена викладачем оцінка,
день, мі	натор» - прізвище викладача, що ввів оцінку, «дата» - поточний сяць і рік. а видає повідомлення «Ви виставили студенту (студент) за

предмет (назва дисципліни), оцінку (оцінка)».

повністю заповненою.

Результат

Таб. 2.8.5. Сценарій для кейсу «Виставити оцінку»

В системі Дисципліна студента з обраними параметрами стає

Актори	Студент, система
Мета	Переглянути відомості про навчальні дисципліни за певний семестр.
Передумови	Користувач авторизований як студент; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що відноситься до даного студента

Успішний сценарій:

- 1. Студент авторизується. Система вибирає ім'я та прізвище студента та обирає ті його дисципліни, що відносяться до поточного семестру.
- 2. Система виводить дисципліни студента за поточний семестр. Студент натискає переглянути дисципліни за інший семестр.
- 3. Система просить ввести семестр, за який вивести дисципліни. Студент обирає семестр.
- 4. Система вибирає ім'я та прізвище студента та обирає ті його дисципліни, що відносяться до заданого семестру, та виводить іх.

Результат	Відображаються дисципліни за заданий семестр.
-----------	---

Таб.2.8.6. Сценарій для кейсу «Переглянути дисципліни за семестр»

Актори	Студент, система
Мета	Переглянути відомості про навчальні дисципліни за весь період навчання.
Передумови	Користувач авторизований як студент; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що відноситься до даного студента

- 1. Студент натискає переглянути всі дисципліни.
- 2. Система вибирає ім'я та прізвище студента та обирає всі його дисципліни.
- 3. Система виводить дисципліни студента за весь період навчання.

Результат	Відображаються дисципліни за весь період навчання.

Таб. 2.8.7. Сценарій для кейсу «Переглянути всі дисципліни»

Актори	Студент, система
Мета	Переглянути статистику за певний семестр.
Передумови	Користувач авторизований як студент; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що відноситься до даного студента і має оцінку; студент обрав переглянути дисципліни за семестр.

Успішний сценарій:

- 1. Студент переглядає ті його дисципліни, що відносяться до певного семестру.
- 2. Система вибирає дисципліни студента, що відносяться до даного семестру і вираховує середнє значення поля «оцінка».
- 3. Середній бал семестру відображається у верхній частині списку навчальних дисциплін.

Результат	Відображається середній бал за заданий семестр.
-----------	---

Таб. 2.8.8. Сценарій для кейсу «Подивитись середній бал семестру»

Актори	Студент, система
Мета	Переглянути статистику за весь період навчання.
Передумови	Користувач авторизований як студент; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що відноситься до даного студента і має оцінку; студент обрав переглянути всі дисципліни.

- 1. Студент переглядає свої дисципліни.
- 2. Система вибирає всі дисципліни студента, що мають оцінку, і вираховує середнє значення поля «оцінка».
- 3. Серелній бал липлому вілображається у верхній частині списку

_ · · ·	них дисциплін.	
Результат	Відображається середній бал за весь період навчання.	
$T = \emptyset$		

Таб. 2.8.9. Сценарій для кейсу «Подивитись середній бал диплому»

Актори	Студент, система
Мета	Переглянути статистику за весь період навчання.
Передумови	Користувач авторизований як студент; в системі наявна хоча б одна Дисципліна студента, що відноситься до даного студента і має оцінку; студент обрав переглянути всі дисципліни.
Успішний сц	еняпій:

- 1. Студент переглядає свої дисципліни.
- 2. Система вибирає всі дисципліни студента, що мають оцінку, і знаходить пов'язані з ними навчальні дисципліни. Система сумує значення поля «кількість кредитів» для цих дисциплін.
- 3. Кількість набраних кредитів відображається у верхній частині списку навчальних дисциплін.

Результат	Відображається кількість набраних кредитів за весь період навчання.
-----------	---

Таб. 2.8.10. Сценарій для кейсу «Подивитись кількість набраних кредитів»

2.9 Прототип екранних форм

За допомогою програми Mockplus було розроблено прототип екранних форм. Його приклади наведены на рисунках 2.9.1 – 2.9.7.

Електронна залікова книжка			
Для використанн	я залікової книжки, будь ласка, авторизуйтесь.		
Логін			
Пароль			
	OK		

Рисунок 2.9.1 – Сторінка входу

Рисунок 2.9.2 – Персональна сторінка користувача

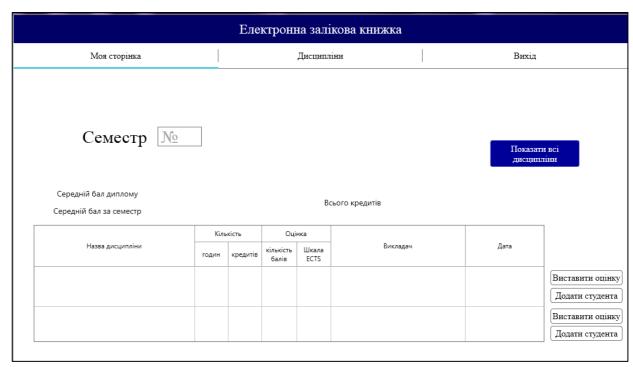

Рисунок 2.9.3– Сторінка перегляду дисциплін користувача

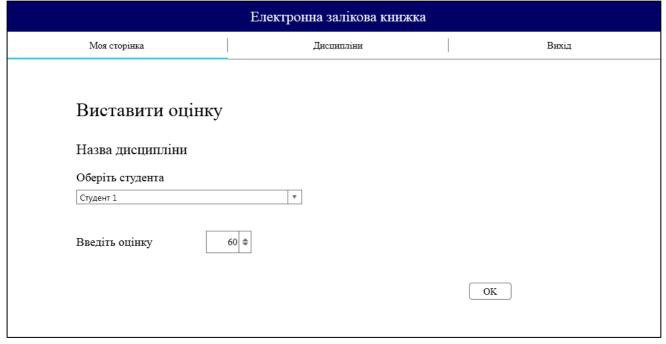

Рисунок 2.9.4 – Сторінка для виставлення оцінки

Електронна залікова книжка			
Моя сторінка	Дисципліни	Вихід	
Обрати дисципліну ст	туденту		
Назва дисципліни			
Оберіть студента (студенті	3)		
□ Студент А			
□ Студент В			
□ Студент С			
□ Студент D			
□ Студент Е			
□ Студент F			
		OK	

Рисунок 2.9.5 – Сторінка присвоєння дисципліни студенту

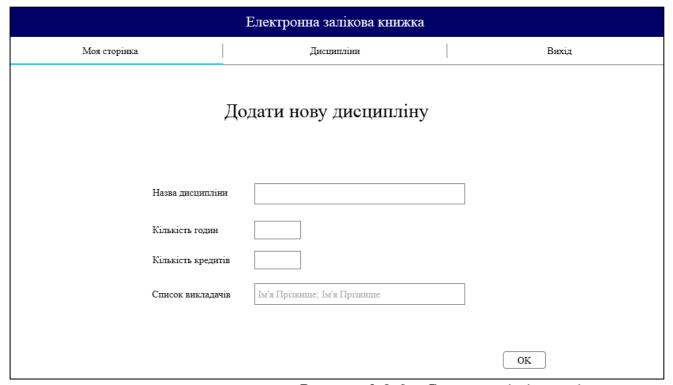

Рисунок 2.9.6 – Сторінка додання дисципліни

Електронна залікова книжка			
Моя сторінка	Дисципліни		Вихід
Додати н	нового корист	увача	
Iм'я			
Прізвище			
Назва навчального зак	ладу		
Факультет			
Номер залікової книж	ки		
Логін			
Пароль			
			ОК

Рисунок 2.9.7 – Сторінка додання користувача

ВИСНОВКИ

Під час виконання даної роботи була розроблена система електронної залікової книжки. Вона має ряд переваг перед паперовим аналогом, наприклад, доступ з будь-якого місцезнаходження і її не обов'язково завжди мати з собою. Також, система відразу дає статистику за семестр або весь диплом, що дозволяє зручно та ефективно відслідковувати власні досягнення.